

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5316208579
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2017:5316208579.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. L.S. M., S.. XX.X.XXXX, M. N., Q. XX, X. V. M., S.. XX.X.XXXX, M. N., Q. XX L. X. M. M., S.. X.XX.XXXX, M. Q. XX, N., v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, detí rodičov: matky E. M., S.. X.X.XXXX, N. M. X. Č., Q. M. Q. XX, N. a L. M., S.. X.X.XXXX, M. Q. XX, N. za účasti Okresnej prokuratúry v Čadci, Slovenských dobrovoľníkov 2749/12A, 022 74 Čadca 4 v konaní o nariadenie dohľadu nad výchovou maloletých detí takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e nad výchovou maloletého L. M., S.. XX.X.XXXX, X. V. M., S.. XX.X.XXXX L. M. M., S.. X.XX.XXXX dohľad.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Dňa 14. 11. 2016 bol Okresnému súdu Čadca doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na určenie dohľadu nad výchovou maloletých detí. Návrh odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z družského vzťahu svojich rodičov. Matka doposiaľ porodila 6 detí, z nich 2 v minulosti boli adoptované. Najmladší maloletý V. sa tohto času nachádza vo D. S. W. X.. Má zdravotné problémy a nie je v schopnostiach a možnostiach rodičov sa o dieťa postarať. Preto obaja súhlasili s osvojením dieťaťa. Rodina obýva jednu miestnosť, ktorá slúži na spanie, ale aj ako kuchyňa. Je zariadená sedačkou, stolíkom, skrinkami, práčkou. Priestory sú malé, nezodpovedajú potrebám rodiny. Mali by záujem o väčšie priestory, avšak zároveň by sa zvýšil aj nájom, čo rodina finančne nezvládla. Pohľadávka na nájomnom už teraz činí približne 300,- €, a taktiež majú nedoplatok za elektrickú energiu, v dôsledku čoho môžu byť kedykoľvek odpojení od energie. Na chodbe je spoločná kuchynka, kde sa varí a sociálne zariadenie. Matka poberá prídavky na deti a od 1.9.2016 je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 130,- €. Otec bol viackrát vyzvaný, aby si hľadal prácu. Trest za trestný čin, za ktorý bol odsúdený, nemal snahu odpracovať prostredníctvom aktivačných prác, preto bol na niekoľko mesiacov odsúdený. Po príchode z výkonu trestu odňatia slobody dňa 19.10.2016 prejavil záujem o prácu a zúčastnil sa výberového konania. Počas šetrení boli zvyčajne obaja rodičia v domácnosti aj s maloletými deťmi. Niekoľkokrát boli v domácnosti aj návštevy, ktoré fajčili, na čo boli rodičia dôrazne upozornení. V rodine vykonávali šetrenia aj pracovníci Mestského úradu v N.. Rodine bola poskytovaná pomoc cestou charitného zariadenia, ktorá rodine pomáha so zabezpečením potravín a šatstva. Maloletý V. navštevuje 1. ročník Š. C. Š. W. N., neospravedlnenú absenciu nemá. Je žiakom s ľahkou mentálnou retardáciou a hyperaktivitou. Školou bola doporučená návšteva psychiatra. Podľa vyjadrenia detskej lekárky maloletých detí X.. X. bolo zistené, že zdravotná starostlivosť o deti je na dostačujúcej úrovni. V mesiaci október 2016 obdržal úrad podnet z Z. S. V. Q. Č. na preskúmanie situácie v uvedenej rodine. Bolo oznámené, že maloletý M. bol v tomto mesiaci 2-krát hospitalizovaný pre infekcie dýchacích ciest.

Matka nemala k dispozícii lieky na zníženie teploty, ani financie na ich kúpu. Dieťa bolo zanedbané, špinavé. Počas hospitalizácie maloleté dieťa rodičia nenavštevovali a po dieťa prišli až na základe viacerých výziev zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca a Mestského úradu N.. Na základe skutočnosti, že otec dlhodobo nemal záujem o prácu, čím ohrozoval ekonomickú a finančnú funkciu rodiny a aj z toho dôvodu, že s rodinou je veľmi náročná spolupráca a komunikácia a je potrebné neustále usmerňovanie a poskytovanie pomoci s vybavovaním základných dokladov, rôznych žiadostí, navrhuje úrad nariadiť nad výchovou maloletých detí dohľad.

2) Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

3) Súd konal v neprítomnosti matky i otca maloletých detí, ktorí termín pojednávania prevzali dňa 29.12.2016. Na termín pojednávania sa neustanovili bez ospravedlnenia. Súd tak nemal u rodičov maloletých detí zistené žiadne objektívne prekážky brániace im v účasti na pojednávaní.

4) Súd vykonal dokazovanie vyjadrením kolízneho opatrovníka maloletých detí, oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spisovom materiáli, ako aj oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 12P 2/2016 a sp. zn. 5P 17/2015 a na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený nasledovný skutkový stav:

5) Kolízna opatrovníčka maloletých detí zotrvala na tom, aby bol nariadený nad výchovou maloletých detí dohľad, pretože rodičia maloletých detí majú veľké finančné problémy v rodine, ktoré spôsobujú to, že deti nemajú všetky potrebné veci zabezpečené a tiež rodičia si neplnia svoje pohľadávky voči Mestskému úradu v N., neplatia nájom, neuhrádzajú elektrickú energiu. Taktiež boli tu viaceré oznámenia z Z. S. V. Q.. Matka mala viackrát dieťa choré, volala rýchlu záchrannú pomoc, dieťa bolo hospitalizované a viackrát bol úrad vyzývaný z nemocnice, že matka po dieťa neprichádza a museli matku viackrát kontaktovať, aby si po dieťa prišla. Rodina poberá dávky v hmotnej núdzi, osobitne je riešená matka s deťmi, osobitne otec. Výživné, ktoré má, si neplní. Rodina má finančné problémy a pokiaľ ide o poplatky za energiu, bolo im zaslané oznámenie, že budú odpojené od elektrickej energie a budú deložovaní k 30.1.2017, nakoľko si pravidelne neuhrádzajú nájom. Situácia v rodine je taká, že otcovi detí bola viackrát poskytnutá pomoc zo strany nízkoprahového centra U. W. N., ako aj z oddelenia úradu, aby si našiel prácu, boli mu ponúknuté konkrétne pracovné ponuky, aby sa dostavil na uvedené miesto a viackrát túto možnosť nevyužil. Až v deň pojednávania ráno prišiel do N. na pílu, kde má záujem o prácu a tí ho poslali do U. S. Z.. V tomto štádiu nie je zrejmé, ako sa to skončilo, či sa otec zamestná v dohľadnej dobe alebo nie. V prípade, že by sa nezamestnal a rodina bude po deložovaní, nebude mať kde bývať, bude potrebné maloleté deti umiestniť. Predbežne sa rodina vyjadрила, že pravdepodobne bude bývať u svojej krstnej Š. M. W. N. - C., avšak musia tieto skutočnosti prešetriť a aj ona musí dať súhlas na to, že rodine dovoľí u nej bývať, nakoľko má tiež obmedzené bytové priestory. Doporučuje preto, aby bol nariadený dohľad nad výchovou maloletých detí, pretože rodinu je potrebné neustále usmerňovať, korigovať, pomáhať tejto rodine a spolupracovať s touto rodinou.

6) Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Čadca navrhla návrhu vyhovieť.

7) Podľa správy X. N., úsek organizačný, správny a vnútornej správy zo dňa 18.10.2016 bolo dňa 12.10.2016 zrealizované sociálne šetrenie na adrese N. - Q. XX, kde rodina žije, avšak matka nebola zastihnutá. Dňa 13.10. navštívila matka so synom L. X. Ú. W. N.. Uviedla, že po pôrode z gynekologicko-pôrodnického oddelenia odišla na negatívny reverz z dôvodu, že sa jej nemal kto postarať o staršie deti. Druh L. M. je ešte stále vo výkone trestu odňatia slobody, prepustený má byť dňa 19.10.2016. Porodené dieťa syna V. podľa udania plánuje dať k adopcii. Nemá vedomosť, že bol syn V. preložený na novorodenecké oddelenie D. Ž.. Syna M., ktorého chce navštíviť, si chce podľa udania vziať späť do domáceho prostredia. Ďalej z uvedenej správy vyplynulo, že od apríla 2015 do 14.10.2016 boli vykonávané zo strany X. N. opakované činnosti týkajúce sa pomoci rodine maloletých detí.

8) Podľa podnetu na preskúmanie sociálnej situácie zo dňa 12.10.2016 a 26.10.2016 Z. S. V. Q. Č.L., detské oddelenie dala podnet na preskúmanie sociálnej situácie v rodine maloletých detí, nakoľko maloletý M. bol opakovane hospitalizovaný od 8.10.2016 pre febrilný stav bez matky. Matka posádke rýchlej zdravotnej posádky udala, že nemá doma lieky na zníženie teploty ani finančné prostriedky

na ich kúpu. Partner je údajne vo výkone trestu odňatia slobody. Matka aktuálne opäť tehotná. Prijímajúca lekárka nenachádzala na dieťati známky akútneho ochorenia. Dieťa bolo čulé, koža špinavá, v plienkovej oblasti výrazne nepríjemný zápach bez prítomnosti stolice. Matka počas hospitalizácie dieťa nenavštevuje, neinformuje sa osobne ani telefonicky o jeho zdravotnom stave. Nepriniesla potrebné vybavenie pre dieťa. U pacienta v priebehu hospitalizácie zistená chudokrvnosť, zahájená liečba s nutnosťou pokračovania v domácom prostredí. Chlapček bol hospitalizovaný v decembri 2015, kedy bol podaný podnet na preskúmanie sociálneho zázemia v rodine. Matka 11.10.2016 niekoľko hodín po pôrode podpísala negatívny reverz a z pôrodnice napriek poučeniu odišla. Dieťa pre nedonosenosť bolo preložené na novorodenecké oddelenie D. S. V. Q. W. Ž.. Maloletý M. bol 24.10.2016 opätovne hospitalizovaný. Pri prijatí bol plačlivý, špinavý, zanedbaný, mal známky miernej infekcie dýchacích ciest. Počas hospitalizácie matka a ani iný rodinný príslušník dieťa nenavštevovali, neinformovali sa osobne ani telefonicky o jeho zdravotnom stave, nepriniesli potrebné vybavenie pre dieťa. U pacienta v priebehu hospitalizácie bola zistená respiračná infekcia, zahájená liečba s nutnosťou pokračovania v domácom prostredí. U maloletého V., ktorého matka porodila 11.10.2016, bol zistený novorodenecký abstinенčný syndróm. Matka podľa prepúšťacej správy o dieťa neprejavila záujem, neinformovala sa o jeho zdravotnom stave počas 15-dňovej hospitalizácie vo D. S. W. Ž.E..

9) Podľa správy X. N. zo dňa 10.1.2017 matka E. M. je matkou 6 detí, z toho 3 deti sú umiestnené v detských domovoch. Doma sa stará o maloletého V., L. L. M.. Najmladšie dieťa V. bol umiestnený v U. U. R.. Po pôrode odišla na negatívny reverz z dôvodu, že sa jej nemal kto postarať o staršie dve deti, nakoľko druh L. M. bol v tom čase vo výkone trestu. Cestou Mestského úradu v N. bolo v minulosti umožnené druhovi matky odpracovať trest povinnej práce. S mestom nespolupracoval. Zo stanovených 152 hodín odpracoval 35,5 hodiny. Tiež mu bola ponúknutá práca, čo však odmietol. Sám sa nesnažil zlepšiť sociálne podmienky v rodine. Mesto N. pri výkone národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni v roku 2016 realizovalo prostredníctvom kompetentných pracovníčok Mestského úradu N. v rodine maloletých detí opakované návštevy. V rodinnom prostredí zistenie nároku na dávku v hmotnej núdzi, materiálna pomoc pre dieťa, vybavenie splátkového kalendára na dlh na byte, pomoc pri vybavení dávok v hmotnej núdzi, podanie žiadosti na stravu dieťaťa v špeciálnej základnej škole, podanie žiadosti o dotáciu podpory výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením, poradenstvo vo veci adopcie najmladšieho syna V.. V rodine maloletých detí aj v minulosti bolo vykonávané sociálne šetrenie. Mestský úrad poskytoval poradenstvo vo veci starostlivosti o deti, bol umožnený telefonický kontakt s detským domovom, zabezpečenie potravín cestou charity, možnosť odpracovania si trestu povinnej práce druhom, z čoho je zrejmé, že matka spolu s druhom sa nedokážu bez pomoci inštitúcii riadne starať o svoje deti a zabezpečiť im dôstojné životné podmienky na život.

10) Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 24.1.2017 rodina maloletých detí býva na adrese N. Č.. XX. Dňa 31.12.2016 obdržali oznámenie, že v rodine o 23.15 hod. zasahovala polícia. Nachádzala sa tu veľká skupina Rómov, ktorí boli značne pod vplyvom alkoholu, pili, fajčili, hlasno si púšťali hudbu. Kontrolu zopakovali o 00.25 hod. a s rovnakým výsledkom. Rodina pravidelne nehradí nájom a poplatky za energie. Dlh na elektrickej energii činí 450,- €. Dňa 15.12.2016 obdržali upomienku, že budú od elektrickej energie odpojení. Dlh majú aj na nájomnom. Úrad navštívil aj riaditeľa Mestských služieb N., aby boli s rodinou zhovievaví a dohodli sa na splátkovom kalendári. Avšak aj napriek ústretovosti rodina nájom pravidelne nehradí. Rodičia sa vyjadrili, že v tomto mesiaci zaplatili nájom vo výške 80,- €, ale doklad nemajú. Mestský podnik sa k uvedenému nevie vyjadriť, pretože financie na účet zatiaľ nedostali. Do rodiny chodievali aj pracovníčky z nízkoprahového denného centra U. W. N., ktoré pomohli otcovi detí L. M. s vyplnením žiadosti o jednorázovú finančnú výpomoc z Mesta Č., aby z tejto sumy uhradili poplatok za energie. Túto žiadosť spolu s dokladmi mal otec odovzdať ešte v mesiaci december 2016 na Mestský úrad Č., avšak doposiaľ túto žiadosť nepodal. Dňa 23.1.2017 sa úrad skontaktoval telefonicky s pracovníčkou uvedeného centra Q.. Z. Q., ktorá rodinu maloletých detí navštívila. Uviedla, že otec sa mal 23.1. dostaviť na pohovor na pílu do N., avšak na pohovor sa nedostavil z dôvodu, že bol nevyspatý, pretože synovi rastú zuby. Na pohovor mal ísť nasledujúci deň ráno o 8.00 hod.. Pracovníčka ďalej uviedla, že ponúkla otcovi detí brigádu v Českej republike v mäsokombináte, že mu pomôže v prípade jeho záujmu žiadosť vypísať a odoslať. Dňa 24.1.2017 oddelenie SPODaSK kontaktovala sociálna pracovníčka Mestského úradu N., ktorá uviedla, že obdržala žiadosť o zrušenie nájmu rodiny maloletých detí. Z doterajšieho šetrenia bolo zistené, že s rodinou je náročná spolupráca, zadané úlohy neplnia, ľahkovážne pristupujú k riešeniu svojich problémov, spoliehajú sa na pomoc inštitúcii a nevyvíjajú dostatočnú snahu na to, aby finančné problémy vo svojej rodine odstránili.

11) Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 5 P 17/2015-22 zo dňa 15. 6. 2015 súd s právoplatnosťou dňa 18. 9. 2015 zveril maloletého V. M. L. X. L. M. do starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 40,-- € mesačne.

12) Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 12 P 2/2016- 22 zo dňa 29. 3. 2016 súd s právoplatnosťou dňa 7. 5. 2016 zveril maloletého M. M. do starostlivosti matky a otca zaviazal k povinnosti prispievať na jeho výživu sumou vo výške 40,-- € mesačne.

13) Podľa § 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad, dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, nešťátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14) Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že určenie dohľadu nad výchovou maloletých detí je odôvodnené. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia maloletých detí nedostatočne zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti. Otec maloletých detí dlhodobo nemal záujem o prácu, čím ohrozoval ekonomickú a finančnú situáciu v rodine. V rodine sú veľké finančné problémy, v dôsledku čoho deti nemajú zabezpečené všetky potrebné veci. Rodičia si neplnia svoje záväzky voči Mestskému úradu v N., neplatia nájom, neuhrádzajú náklady na elektrickú energiu, je dôvodná obava, že rodina bude deložovaná. Tiež maloletý M. bol opakovane hospitalizovaný, pričom pri jeho prijatí do zariadenia bol špinavý, zanedbaný. Matka maloletého počas jeho hospitalizácie dieťa nenavštevovala, neinformovala sa o jeho zdravotnom stave, neprinesla pre dieťa potrebné vybavenie. Bola opakované kontaktovaná, aby si prišla po dieťa. Celkovo s rodinou je veľmi náročná spolupráca a komunikácia, je potrebné neustále usmerňovanie, rodičia zadané úlohy neplnia, ľahkovážne pristupujú k riešeniu svojich problémov, spoliehajú sa na pomoc inštitúcií. Za takto zisteného skutkového stavu súd preto dospel k záveru, že je v záujme ochrany maloletých detí a ich zdravého vývoja, riadnej starostlivosti a výchovy, aby bol dohľad nad výchovou maloletých detí nariadený. Preto súd v súlade s vyššie citovaným § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine určil nad výchovou maloletých detí dohľad.

15) Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.